

ערבית לימוד ואכילה לפני נרות חנוכה

שוע"ר סי' תלא

ה איחרו זמן הבדיקה עד זמן הבהקת הנר דהיינו צאת הכוכבים [כשיש עדיין אור היום קצת]. ובאותו זמן שבין כניסת האדם לביתו ובין זמן הבדיקה דהיינו צאת הכוכבים, ושיעור אותו זמן שביניהם כמו חצי שעה, אסרו לו לאכול וללמוד אפילו פרק אחד, אע"פ שיוכל לגמור הפרק קודם צאת הכוכבים מכל מקום יש לחוש שמא ע"י עיונו בלמודו ישכח חובת הבדיקה וילמוד יותר או שמא יבוא לו עיון חדש בלמודו וישהה בעיונו עד זמן מה לאחר צאת הכוכבים כשיש עדיין אור היום קצת. וכן אסרו בחצי שעה זו לעשות כל הדברים האסורים לעשותם קודם תפלת מנחה או תפלת ערבית כמו שנתבאר סי' רל"ב ורל"ה.

ו ואף על פי שעדיין לא קרא קריאת שמע של ערבית, וקריאת שמע היא מצות עשה של תורה, וגם היא תדירה בכל יום ויום ב' פעמים, וכל התדיר מחבירו קודם את חבירו, אעפ"כ צריך להקדים את הבדיקה לפני קריאת שמע ותפלה, לפי שהיא מצוה עוברת, שאם לא יבדוק מיד בצאת הכוכבים הרי הוא נקרא עובר על תקנת חכמים. אבל בקריאת שמע, אף על פי שמצוה מן המובחר לקרותה בתחלת הלילה, מכל מקום אינו נקרא עובר על תקנת חכמים, אלא אם כן קורא אותה אחר חצי הלילה כמו שנתבאר בסימן רל"ה.

ח וכל זה בתפלת יחיד, אבל אם יש עשרה שמתפללים ערבית בזמנו, דהיינו צאת הכוכבים, יתפללו מיד בצאת הכוכבים, ואחר כך ילכו לבתייהם לבדוק החמץ, שאם ילכו לבדוק קודם תפלת ערבית יהיה טורח לקבצם אחר כך להתפלל בעשרה, ותבטל מצות תפלת הצבור לגמרי מחמת הקדמת הבדיקה, אבל אם יתפללו בעשרה קודם הבדיקה לא תבטל מצות הבדיקה לגמרי.

ט וכן במקומות שיש חברות שיש להם שיעור קבוע ללמוד הלכות פסוקות בבית הכנסת אחר התפלה, אל יבטלו למודם בלילה זו מחמת בדיקת חמץ, שהרי אפשר לבדוק אחר כך ולא תבטל מצות הבדיקה לגמרי.

י ואין לחוש שמא ימשכו בלמודם עד שישכחו חובת הבדיקה, שהרי מוכרחים הם לבוא אל בתייהם ללון, שבוודאי לא ילינו בבית הכנסת, וכשיבא כל אחד מהם לביתו יזכור חובת הבדיקה.

שוע"ר סי' תפט

ג לכתחלה מצוה מן המובחר לספור בתחלת הלילה, מיד אחר תפלת ערבית.

טז ראוי להקדים תפלת ערבית לספירה, שתפלת ערבית היא תדירה והספירה אינה תדירה ותדיר קודם לשאינו תדיר.

יז בימי הספירה לא יתחיל לאכול אפילו סעודה קטנה חצי שעה קודם זמן ספירה.

כז שיש לנו להקדים הספירה בכל מה שאפשר, ומיד שנסתלקה התלה בקדיש שלאחריה חל עלינו מצות ספירה.

שוע"ר סי' תערב

א מדליק והולך עד שתכלה רגל מן השוק, שהוא כמו חצי שעה שאז העם עוברים ושבים ואיכא פרסומי ניסא.

ב הגה: י"א קצומן הזה שמדליקין צפנים א"ל לזיהר ולהדליק קודם שתכלה רגל מן השוק. ומכל מקום טוב לזיהר גם קצומן הזה. ומיהו הני מילי לכתחלה, אבל אם עבר זה הזמן ולא הדליק, מדליק.

ספר המנהגים – חב"ד ע' 70

מדליקים בין מנחה למעריב (הדעות בזה ראה טושו"ע סתרע"ב וני"כ).